

Програм-Концерт 22. април 2024.

1. Ђузепе Верди (1813-1901), „Ave Maria“ из Отела

Радња се дешава на острву Кипар, где се маварски управник Отело враћа након победе над Османлијама у једној поморској бици. Отелов паж Јаго, љуборан на свог господара, на превару га убеди да му је његова млада жена, Дездемона, неверна. У овој арији Дездемона се моли Богородици за све људе који су пропатили колико и она. Међутим њене молитве неће спречити љубоморног Отела да је убије у кревету.

2. Гаетано Доницети (1797-1848), „Vieni o tu che ognor io chiamo“ из Катарине Корнаро

Наслов Доницетијеве опере је Caterina Cornaro ossia La Regina di Cipro (Катарина Корнаро или Краљица Кипра). Радња се одвија у Венецији и на Кипру 1472. године. Венчање између Катарине, кћери Андрее Корнара, млетачког племића, и Француза Ђерарда је одложено када стигне вест да краљ Кипра, Лузињано, жели да се ожени њом. У овој арији, у Прологу опере, Катарина пева песму о жудњи, дозивајући к себи свог драгог.

4. Вероники Резај (рођена 2000), Комад за соло кларинет (2022)

Ово дело је написано за Николу Јањића, који га је први пут извео на Кипру 2023. године.

5. Христодулос Георгијадис (рођен 1943), Сам-Не сам за соло клавир (1993-2008)

Музички диптих који приказује два наизглед контрадикторна емотивна стања. За Сам сам одабрао језик атоналне музике, нечега што је веома ретко за моје стваралаштво, но у овом случају оно ми нуди неопходна средства како бих изразио тензију, усамљеност и запитаност у вези са насловом. За Не сам се враћам тоналној музици у виду разрешења и испуњења које долази када је човек окружен људском топлином, знајући да смо сви ми „повезани“.

5. Христодулос Георгијадис (рођен 1943), Српска игра (2018)

Како је побогу Српска игра завршила у збирци „Традиционалне песме и игре са Кипра“, коју је објавио Стелиос Пападопулос? Одговор, претпостављам, лежи у бурној историји острва. Кипар су кроз векове нападали и освајале многе велике силе – и, поготову током дугог периода османске

владавине (1571-1878), сигурно је морала бити развијена велика размена са суседним подручјима (Блиског Истока и Балкана) и њиховим културама – све заједно са народном музиком.

Када сам једног дана у Лондону наишао на ову кратку мелодију свирајући музику из једне књиге кипарске народне музике, истог трена ми је привукао пажњу њен

пријемчив тон. Тако сам се онда играо с њом и продуживао је, убацујући неколико својих додатних делова, како бих је учинио дужом и, надам се, дао јој смисао целине.

6. Костас Какојанис, „О Ружо моја – Αχ Τριανταφυλλιά μου“ (2009)

Ова нумера је постална моментални хит када се појавила као песма из кипарске телевизијске серије „Руже беса – Τα ρόδα της οργής“. Радња се одвија почетком XX века и осликава потешкоће живота на селу, као и друштвене неједнакости и експлоатацију радника коју су вршили богати земљопоседници. Стихови Памбоса Кузалиса су вицкасто нејасни у погледу да ли се песма односи на ружин жбун са трновитим грањем, или пак на девојку по имену Ружа, чија љубав као трње боде срце.

7. Анини Тсиути (рођена 1978), Други договор (2024)

Познате традиционалне мелодије које су укомбиноване са класичним мотивима и измишљеним секвенцама у кратак инструментални потпури, написан посебно за ову прилику.

8. Евагорас Карајоргис (рођен 1957), „Плесач од глине – Ο Χορευτής του Πηλού“ (2009-2019)

„Плесач од глине“ је оригинално компонован за клавир 2009. године а потом је прерађен за кларинет и клавир. Ради се о делу из три чина, инспирисаним насловом једне кратке приче Костаса Лимбуриса, која је објављена 2006. Николис, „плесач од глине“ је саградио своју кућу са своје две руке, играјући у глини и увек мешајући тачну количину воде, сена и земље. Након турске инвазије он постаје избеглица и недостају му његова кућа и село. Након женине смрти и предосећајући да му се ближи крај, Николис тражи од турско-кипарског избеглице да му да његову кућу на једну ноћ. Своју последњу ноћ проводи у свом вољеном дому гледајући у плафон који је својим рукама подигао.

9. Михалис Христодулидис (рођен 1944), „Живог с две смрти – Ζωντανόν με δυο θανάτους“ (2000)

Текст ове песме је из једног рукописа из XVI века који је пронађен у Народној библиотеци Марчијана у Венецији, познатом као „Риме љубави“. Ове „средњовековне кипарске љубавне песме“ су дело непознатог песника ерудите, који је јасно био под утицајем италијанске поезије, посебно Петрарке и његове школе. Песма се налази на албуму „Срце моје чежњиво – Η Καρδιά μου Πεθιμώντα“, објављеног 2000. године.

10. Михалис Христодулидис (рођен 1944), „И злу не требало – Τζαι μη κακόν“ (2011)

Збирка поезије „Приповедање земље – Χώρας Ιστορήση“ ауторке Евридики Периклеус Пападопулу је по објављивању 2005. године добила Националну песничку награду.

Написана је искључиво на кипарском дијалекту, а музику за њу је написао у целости Михалис Христодулидис 2011. Ова песма је вид инвокације како би се зло држало подаље од земље и чувало је, а живот цветао у миру.

Програмске нумере:

Нум. 1-3. и 6-10: Анини Тсиути

Нум. 4-5: Христодулос Георгијадис

Оркестрирање и музички аранжман за нум. 1-2, 6-7, 9-10: Анини Цијути
Програмски концепт и координација: Анини Цијути

Биографије

Хрисо Макарију, сопран

Са седиштем у Бечу, сопран Хрисо Макарију је једна од најистакнутијих грчкокипарских певача своје генерације. Једнако умешна у оперети и концертском репертоару као и на међународној оперској сцени, редовно наступа као солиста са разним оркестрима широм света и недавно се

вратила са своје оперске гала турнеје по Кини. Хрисо Макарију је оснивачица културног удружења VIENNA QUARTIRE ARTISTICO, чији је циљ промоција музике кроз колаборацију са међународним уметницима. Активно ангажована кроз хуманитарни рад, Хрисо је 2015. покренула годишњи концерт „Бечки Божић“ у сарадњи са кипарским удружењем „Ена ониро мија Ефхи“ које помаже болесној деци и њиховим породицама.

Ренато Камхи, виолина

Ренато Камхи је дипломирао виолину на Краљевским конзерваторијумима у Бриселу и Генту, у класи Михаила Безверхног, прва награда међународног такмичења Краљица Елизабета. Поседује француску националну диплому за предаваче, Certificat d'aptitude, и предаје на Конзерваторијуму Пито. Члан оснивач је трија ARK, клавирског трија који је издао албум „Escapes“ (2018). Ренато Камхи је одбранио докторску дисертацију из музикологије на Универзитету Сорбона у Паризу на тему јудеохипсанске музике на простору бивше Југославије.

Никола Јањић, кларинет

Никола Јањић је први пут почео да похађа часове кларинета са девет година на Кипарској академији омладинског симфонијског оркестра. Омладинском оркестру се придружио 2012. и свирао све до 2018. године. Наставио је своје образовање на Келнском универзитету музике и плеса (HfMT) у класи Михаела Шмита и тренутно

завршава своје мастер студије код Ралфа Маноа. Међу битна музичка искуства се убрајају соло извођење са Кипарским симфонијским оркестром 2017, као и са Кипарским омладинским симфонијским оркестром 2018. године. У периоду од 2020. до 2022. је био члан Медитеранског омладинског оркестра и од 2022. је заменик клариниста у Кипарском симфонијском оркестру.

Анини Тсиути, клавир

Анини Тсиути је премијерно изводила многа дела за соло клавир и камерне ансамбле савремених композитра различитих школа и праваца. Такође је веома активна као музички аранжер и вокална пратња, редовно одржавајући концерте и представе са певачима и ансамблима. Анини је одбранила докторску дисертацију из музикологије на Универзитету Сорбона у Паризу, где се специјализовала за клавирска дела грчког композитора Никоса Скалкотаса. Поред тога има и мастер диплому из лингвистике са Националног института за оријенталне језике и културу (INALCO) у Паризу. Члан је академског особља на мастер програму хеленских студија на Европском универзитету Кипра, где је посебно осмислила и држи постдипломске онлајн курсеве о модерној грчкој култури и цивилизацији, са посебним фокусом на језику и уметности. Анини је и члан

истраживачког тима ISTOS: историја, археологија и студије баштине на Европском универзитету Кипра.